

NORSKE LAKSEELVER

Laksesesongen
2020

Postboks 9354 Grønland,
0135 Oslo
Tlf: 22 05 48 70
post@lakseelver.no
lakseelver.no

Forsiden: Erik Nordland med flott laks fra sone 3 i Bjerkreimselva i slutten av august.
Forsidefoto: Jone Askeland
Tekst og tabeller: Pål Mugaas
Redaksjonen avsluttet: 22.10.2020
Design og produksjon: Millimeterpress as

Laksesesongen 2020

Med utgangspunkt i innsamlede tall, anslår vi at det i 2020 ble fanget 129 415 laks i norske elver. Gjenutsettingen var omtrent lik med de senere årene (25%), så totalt sett ble det høstet rundt 97 000 laks.

En totalfangst på 129 415 laks, vil i så fall bety at 2020 var det beste året i elvene siden 2015. Det året ble det tatt 133 141 laks. Beregningene er gjort med utgangspunkt i at fangstallene vi har tilgang til utgjør 68,8% av snittfangsten de siste ti årene. Sesongen 2020 ligger dermed an til å bli 10% bedre enn gjennomsnittet for perioden 2010-2019.

Det var gode fiskeforhold i store deler av landet gjennom hele sommeren. I tillegg var det en økning i antall norske fiskere, og en nedgang i utenlandske på grunn av reiserestriksjoner.

Av den estimerte totalfangsten på 129 415 laks, anslår vi at 32 354 ble gjenutsatt levende. Det er noe usikkerhet knyttet til dette estimatet da gjenutsetningsandelen i elvene i vårt utvalg ikke nødvendigvis er helt representativt for landet som helhet. Uansett ender vi med en totalbeskatning av laks i norske elver på om lag 97 000 laks.

Det er vanskelig å anslå noen regionale trender med utgangspunkt i årets tall. I alle regioner har det vært elver som har fisket godt, mens andre har gjort det dårligere enn forventet. Det store unntaket er Øst-Finnmark, som i år ser ut til å ha hatt en veldig dårlig sesong. Flere av elvene her har fangster som ligger langt under tiårsgjennomsnitt. Tallene fra **Tana** er ikke klare, så det skal bli interessant å se hvordan utviklingen har vært i dette sentrale laksevassdraget for atlantisk laks. Vest i Finnmark har det

heldig vis vært bedre for **Altaelva** i år. Når tallene for sjølaksefisket i Finnmark kommer i slutten av november, blir det mulig å se om også de har hatt en dårlig sesong i øst. Det er i så fall enda en grunn til å rope varsko om beskatningen i sjøen.

I Trondheimsfjordområdet er det gledelig at både **Orkla**, **Gaula** og **Stjørdalselva** har hatt flotte sesonger med bra fangster. Men selv om det tas godt med storlaks i disse elvene, er det først og fremst mellom- og smålaksen som drar opp antallet. Også **Verdalselva** har hatt en god utvikling i år, slik at forvaltningsmålet om maksimal høsting av 700 individer raskt ble nådd. Verre står det til innerst i Trondheimsfjorden, hvor **Ogna** (del av Steinkjervassdraget) stengte ned elva på grunn av mangel på fisk.

SESONGEN I TALL OG FIGURER

I denne sesongrapporten presenterer vi alltid fangstallene som antall laks, og ikke fangst i kg., som er forvaltningslagenes og Statistisk Sentralbyrå, SSB's mest brukte tall. Grunnene til dette er:

- 1. Vi ønsker å se det fra sportsfiskerens side når vi oppsummerer laksesesongen**
- 2. De fleste har lettere for å visualisere et fangstantall enn et fangstvolum målt i tonn.**

3. Det er lettere å sammenlikne historiske data med kun én variabel, enn data som svinger som et resultat av både antall fisk og størrelsen på fisken.

4. Det har blitt et langt større individfokus også i forvaltningen av villaks. I mange elver er det individbaserte døgnkvoter og sesongkvoter. I tillegg har gjenutsetting av laks (der vekten som ofte kun estimeres) blitt stadig vanligere.

Vi vil understreke at både forvaltningslag, fylkesmenn og Miljødirektoratet fremdeles forholder seg til fangstvolum i kg. som grunnlag for forvaltningen av villaksen. Det er fordi man i forvaltningssammenheng tar utgangspunkt gytebestandsmålet for hver enkelt elv. Gytebestandsmålet forteller hvor mange kg. hunnlaks som hvert år må gyte i elva for at denne skal produsere sitt maksimale antall smolt. Fordi store hunner legger flere rognkorn enn små, ville det i forvaltningssammenheng blitt feil å angi gytebestandsmål som antall laks.

Tabell 1. Fangst av laks i et utvalg elver* i 2020, sammenliknet med gjennomsnittsfangsten for de foregående 10 sesongene** (kilde: Norske Lakseelver, Scanatura, Elveguiden, Fangstrapp.no, SSB m.fl.).

Elv/Vassdrag	Antall laks totalt 2020	Gj.snitt årsfangst 2010-2019	Endring 2020 (%) smnl. med snittet siste 10 år	
Drevja*	213	55	287	
Kvina	825	294	181	
Fusta**	454	182	149	
Etne	764	331	131	
Laukhelle Lakselva	708	309	129	
Åbjøra	881	385	129	
Verdalselva	701	346	102	
Audna	1 642	885	85	
Vefsna***	1 827	1 003	82	
Vikedalselva	330	184	80	
Glomma m/Aargaardselva	294	170	73	
Eira	784	481	63	
Hellelandsvassdraget	161	99	63	
Orkla	6 505	4 004	62	
Bondalselva	817	526	55	
Sokndalselva	1 292	836	55	
Roksdalsvassdraget	919	603	52	
Oldnelva	109	72	52	
Bolstadelva****	169	112	51	
Eidselva	755	515	47	
Skauga	405	280	44	
Surna	1 554	1 105	41	
Stjørdalselva	2 788	2 007	39	
Håelva	2 051	1 499	37	
Gaula Trøndelag	6 178	4 625	34	
Skienselva	526	408	29	
Stryneelva	235	182	29	
Målselv	3 332	2 619	27	
Beiarn	1 403	1 128	24	
Altaelva	3 430	2 816	22	
Mandalselva	3 338	2 774	20	
Espedalselva	744	619	20	
Årøyelva	181	152	19	
Frafjordelva	245	206	19	
Numedalslågen	4 069	3 450	18	
Suldalslågen	1 129	971	16	
Daleelva i Vaksdal	369	319	16	
Namsenvassdraget	7 467	6 505	15	
Steinsdalselva	509	449	13	
Vassdraget Osen - Vestre Hyen	356	333	7	
Næroydalselva	277	261	6	
Saltdalselva	673	642	5	
Stordalselva	428	408	5	
Nidelva	741	712	4	
Lysakerelva	45	45	1	
Tovdalselva	551	556	-1	
Vestre Jakobselv	3 002	3 108	-3	
Driva	755	800	-6	

Elv/Vassdrag	Antall laks totalt 2020	Gj.snitt årsfangst 2010-2019	Endring 2020 (%) smnl. med snittet siste 10 år	
Otra	1 537	1 696	-9	■
Gaula i Sunnfjord	616	682	-10	■
Lærdalselva	620	712	-13	■
Røssåga og Leirelva	179	206	-13	■
Nausta	942	1 093	-14	■
Figgjo	1 326	1 541	-14	■
Oselvo	210	247	-15	■
Flekkeelva	375	449	-16	■
Reisa	729	892	-18	■
Årdalselva	493	605	-18	■
Dirdalselva	806	993	-19	■
Laggo	970	1 202	-19	■
Lakselva i Porsanger	1 092	1 358	-20	■
Ogna Elva	1 397	1 793	-22	■
Bjerkreim	3 701	4 937	-25	■
Kongsfjordelva	855	1 172	-27	■
Grense Jakobselv	276	382	-28	■
Repparfjordelva	2 028	2 815	-28	■
Osenvassdraget (Molde)	365	523	-30	■
Jølstra	134	213	-37	■
Vikja	214	340	-37	■
Aureelva i Sykkylven	258	411	-37	■
Ørsta	263	422	-38	■
Tennfjordelva	36	60	-40	■
Syltefjordelven	860	1 501	-43	■
Neidenelva, norsk del	853	1 532	-44	■
Enningdalselva	64	129	-51	■
Drammenselva nedstrøms Hellefoss****	935	2 022	-54	■
Sandfjordelva	159	519	-69	■

Kommentarer til tabell 1

Tabell 1 rangerer elvene i vårt utvalg etter årets fangstresultat sammenliknet med gjennomsnittet for de foregående ti sesongene. Som vanlig varierer resultatene mye. Fra elver med halvert fangst til elver med doblett fangst. Vi gjør oppmerksom på at det årlig blir registrert fangst av laks i 300-400 elver. Sannsynligheten er derfor stor for at det finnes mange mindre elver som ligger både langt høyere og langt lavere enn topp og bunn i tabell 1. Selv om samlet elvefangst av laks gir et godt bilde på det totale innsiget av laks til norske elver, vil store variasjoner i fangsten i enkeltelver, fra et år til et annet, ha mange flere forklaringer enn kun innsiget. Vær- og temperaturforhold,

vannføring, fiskepress (antall fiskere) er faktorer som kan variere mye. Spesielt i mindre elver.

Spesielle hendelser kan også prege totalfangsten i en slik grad at det skapes et inntrykk av at sesongen har vært bedre eller dårligere enn den egentlig har vært. I år har koronaepidemien medført at mange utenlandske fiskere ikke har kommet. Dette er ofte dedikerte og erfarne fiskere, og deres fravær vil kunne gi utslag på fangststatistikken. Gledelig nok har det vært ca. 10% flere norske fiskere i elvene i sommer. Hvorvidt disse har fisket like "bra" som de utenlandske som har blitt borte, er det vanskelig å si noe om.

*, ** og *** **Drevja, Fusta og Vefsna** har vært stengt fram til 2017 pga. *Gyrodactylus salaris*. Snittet her viser kun for sesongene 2018 og 2019. Disse sesongene har også hatt klare fangstbegrensninger, så tallene er ikke direkte representative sammenliknet med øvrige elver.

**** **Drammenselva** er fra sesongen 2020 stengt i Hellefoss i påvente av behandling mot *Gyrodactylus salaris*. Tallene er derfor ikke direkte sammenliknbare med tidligere tall, som også inkluderer fisket på oversiden av fossenn.

Med unntak for **Altaelva**, som ikke inkluderer **Eibyelva** viser tabellen hele vassdrag, med sideelver. Disse kan i andre sammenhenger fremstilles som separate elver (eksempelvis **Namsen** med **Sanddøla** og **Bjøra**).

For **Lærdal** og **Etna**, som har hatt stengte sesonger i perioden 2009-2018, er ikke snittet beregnet fra 10 påfølgende år.

Bolstadelva har kun hatt forskningsfiske de siste årene, og opererer derfor med 0 laks i den offisielle statistikken fra SSB. Tallene her er forskningsfisket.

Dystert for sjørreten: Den offisielle fangststatistikken kommer først på nyåret. Trolig vil tallene bekrefte at sjørreten sliter. Bildet fra munningsfiske i Lakså, Steigen i Nordland.

Tallmaterialet i rapporten

Alle elveeierlag/forvaltningslag rapporterer årets fangst av vill laksefisk i elvene til sine respektive fylkesmenns miljøvernavdeling. Basert på disse tallene kommer Statistisk Sentralbyrå med den offisielle statistikken over elvefiske etter laks, sjørret og sjørøye i slutten av januar neste år. Vår sesongoppsummering går i trykken før elvenes rapporteringsfrist har gått ut. Erfaringsmessig vil derfor tallene for en del av elvene vi presenterer avvike litt fra de endelige tallene fra SSB når de foreligger. Avvikene bør ikke være store, men uansett er det tallene fra SSB som vil være de offisielle.

Det er også SSB sine tall vi bruker når vi regner ut gjennomsnittet for de foregående ti fiskesesongene, som er tallet vi sammenlikner med når vi oppgir prosentvis endring. Grunnen til at vi sammenlikner med tiårsnittet og ikke kun fjorårssesongen, er for å se sesongene i et litt lengre perspektiv. Eksempelvis ville årets sesong fremstå som

god om vi sammenliknet kun med fjoråret, mens konklusjonen om en svak sesong er langt mer treffende om man ser på utviklingen over flere år. Noen vil kanskje mene at sammenlikningen bør trekkes enda lengre tilbake, men om vi eksempelvis skulle valgt 30-årsnittet kommer vi for mange elvers vedkommende inn på en diskusjon om reell fangst vs. rapportert fangst. Digitale rapporteringsløsninger, som har blitt svært vanlig de siste ti årene, har helt klart bidratt til bedret rapportering. Dette betyr at en tilsynelatende økning i fangst rett og slett kan skyldes bedre rapportering. Dette er viktig å vite om man selv går inn i SSB sin fangststatistikk for å lage sine egne sammenlikninger.

I årets rapport presenterer vi fangsten i et utvalg på hele 77 elver. Fangstdata er hentet fra lokale laksebørser på nettet, gitt oss direkte av elveeierlagene eller hentet fra fangstrapp.no, som er rapporteringsløsningen til fylkesmennene. Vi ønsker at denne sesongoppsummeringen skal favne bredt,

og si noe om den norske laksesesongen totalt sett. Derfor har vi lagt vekt på spredning i det elveutvalget vi har tatt med. Både geografisk, og mellom små og store elver. Vi har også med elver som ikke er organisert i Norske Lakseelver. Samlet fangst i elvene i vårt utvalg, har de siste 3 årene representert hhv. 65, 64 og 65 % av den norske totalfangsten. Estimatet over den norske totalfangsten i 2020 forutsetter at utvalget i år utgjør hele 68,8 % av totalfangsten. Hvor godt estimatet treffer får vi vite når SSB publiserer de endelige tallene i slutten av januar neste år. Basert på tidligere tall forventer vi å treffe innenfor en feilmargin på 1-2 %.

På de neste sidene vil vi beskrive sesongen mer i detalj for de enkelte fylkene/regionene. De fleste av elvene som omtales er også representert i figurer og tabeller. Vi kommenterer i tillegg noen andre elver som av ulike praktiske årsaker ikke er med i årets utvalg slik man finner det i tabellene.

Tabell 2. Totalfangst av laks og størrelsesfordeling i et utvalg norske lakseelver sesongen 2020*, rangert etter antall laks totalt (kilder: Norske Lakseelver, Scanatura, Elveguiden, Fagstrapp.no)

Elv	Antall	Smålags < 3 kg	Mellomlags 3-6,9 kg	Storlags >7 kg
Namsenvassdraget	7 467	4 377	1 916	1 174
Orkla	6 505	2 988	2 168	1 349
Gaula Trøndelag	6 178	2 625	1 982	1 571
Numedalslågen	4 069	1 484	2 011	574
Bjerkreim	3 701	2 864	815	22
Altaelva	3 430	2 460	329	641
Mandalselva	3 338	2 366	897	125
Måselv	3332	1 814	741	777
Vestre Jakobselv	3002	2 486	436	80
Stjørdalselva	2788	1 231	955	602
Håelva	2051	1 432	607	12
Repparfjordelva	2028	1 478	315	235
Vefsna	1 827	774	557	496
Audna	1 642	1 265	349	28
Surna	1 554	665	648	241
Otra	1 537	849	628	60
Beiarn	1 403	573	390	440
Ogna Elva	1 397	1 060	312	10
Figgjo	1 326	852	455	19
Sokndalselva	1 292	1 004	262	26
Suldalslågen	1 129	298	392	450
Lakselva i Porsanger	1 092	469	144	479
Laggo	970	685	212	73
Nausta	942	481	407	54
Drammenselva nedstrøms Hellefoss	935	261	366	308
Roksdalsvassdraget	919	805	114	0
Åbjøra	881	463	357	61
Syltefjordelven	860	507	324	29
Kongsfjordelva	855	575	225	55
Neidenelva, norsk del	853	569	187	97
Kvina	825	483	301	41
Bondalselva	817	447	343	27
Dirdalselva	806	333	334	139
Eira	784	105	593	86
Etne	764	386	351	27
Driva	755	420	270	65
Eidselva	755	312	342	101
Espedalselva	744	263	306	175
Nidelva	741	477	174	90
Reisa	729	259	127	343
Laukhelle Lakselva	708	501	177	30
Verdalselva	701	315	282	104
Saltdalselva	673	189	149	335
Lærdalselva	620	66	375	179
Gaula i Sunnfjord	616	134	425	57
Tovdalselva	551	249	258	44
Skienelva	526	334	166	26
Steinsdalselva	509	408	100	1
Årdalselva	493	124	259	110
Fusta	454	201	177	76
Stordalselva	428	215	198	15
Skauga	405	331	68	6
Flekkeelva	375	65	225	85
Daleelva i Vaksdal	369	134	209	26
Osenvassdraget (Molde)	365	206	156	3
Vassdraget Osen - Vestre Hyen	356	54	264	38

* Tabellen viser hele vassdrag, med sideelver som i andre sammenhenger fremstilles som separate elver (eksempelvis Namsen med Sanddøla og Bjøra).

Tabell 4. Storlaksstoppen 2020. Tabellen viser andel storlaks, mellomlaks og smålaks i de 51 elvene med høyest andel storlaks. Tabellen er sortert etter andel storlaks.

Elv/Vassdrag	Storlaks	Mellomlaks	Smålaks
Saltdalselva	50	22	28
Reisa	47	17	36
Oldenelva	44	43	13
Lakselva i Porsanger	44	13	43
Suldalslågen	40	35	26
Enningdalselva	39	45	16
Stryneelva	37	43	20
Frafjordelva	34	40	25
Årøyelva	34	39	27
Drammenselva nedstrøms Hellefoss	33	39	28
Beiarn	31	28	41
Lærdalselva	29	60	11
Vefsna	27	30	42
Gaula Trøndelag	25	32	42
Espedalselva	24	41	35
Glomma m/Aargaardselva	23	63	13
Målselv	23	22	54
Bolstadelva	23	49	28
Flekkeelva	23	60	17
Næroydalselva	22	62	16
Årdalselva	22	53	25
Stjørdalselva	22	34	44
Orkla	21	33	46
Altaelva	19	10	72
Røssåga og Leirelva	18	33	49
Dirdalselva	17	41	41
Fusta	17	39	44
Namsenvassdraget	16	26	59
Surna	16	42	43
Verdalselva	15	40	45
Numedalslågen	14	49	36
Eidselva	13	45	41
Jølstra	13	63	24
Nidelva	12	23	64
Repparfjordelva	12	16	73
Neidenelva, norsk del	11	22	67
Eira	11	76	13
Vassdraget Osen - Vestre Hyen	11	74	15
Gaula i Sunnfjord	9	69	22
Driva	9	36	56
Tovdalselva	8	47	45
Laggo	8	22	71
Daleelva i Vaksdal	7	57	36
Vikja	7	32	60
Åbjøra	7	41	53
Oselvo	7	48	45
Kongsfjordelva	6	26	67
Nausta	6	43	51
Kvina	5	36	59
Skienselva	5	32	63
Vikedalselva	5	46	49

Tabell 5. Tabell 5 viser totalt antall storlaks i 53 elver. Tabellen sier ingen ting om sannsynligheten for å få en storlaks på kroken.

Elv/Vassdrag	Ant. storlaks
Gaula Trøndelag	1571
Orkla	1349
Namsenvassdraget	1174
Målselv	777
Altaelva	641
Stjørdalselva	602
Numedalslågen	574
Vefsna	496
Lakselva i Porsanger	451
Suldalslågen	450
Beiarn	440
Reisa	343
Saltdalselva	335
Drammenselva nedstrøms Hellefoss	308
Surna	241
Repparfjordelva	235
Lærdalselva	179
Espedalselva	175
Dirdalselva	139
Mandalselva	125
Årdalselva	111
Verdalselva	104
Eidselva	101
Neidenelva, norsk del	97
Nidelva	90
Eira	86
Flekkeelva	85
Frafjordelva	84
Vestre Jakobselv	80
Stryneelva	77
Fusta	76
laggo	73
Glomma m/Aargaardselva	69
Driva	62
Næroydalselva	62
Åbjøra	61
Årøyelva	61
Otra	60
Gaula i Sunnfjord	57
Kongsfjordelva	55
Nausta	54
Oldenelva	48
Tovdalselva	44
Kvina	41
Bolstadelva	39
Vassdraget Osen - Vestre Hyen	38
Røssåga og Leirelva	32
Laukhelle Lakselva	30
Syltefjordelven	29
Audna	28
Etne	27
Bondalselva	27
Sokndalselva	26

Fettfinne: Klipp denne på all oppdrettslaks og vi slipper diskusjonen om hvor mye oppdrettslaks det er i elvene.

Norge fra nord

2020-sesongen var den beste siden 2015. I tillegg har det vært omlag 10% flere nordmenn som fisket laks enn i et vanlig år, trolig på grunn av reiserestriksjonene.

To fornøyde smårollinger med årets fangst nederst i Tengsvassdraget i Rogaland. Tengs er den nederste delen av Bjerkreimsvassdraget, opp til Fotlandsfossen.

til sør

Finnmark og Troms

I Finnmark ble sesongen spesiell. På forsommeren ble mange av elvene herjet av flom. Dette endret mange fiskeplasser, og i kombinasjon med betraktelig frafall av finske og svenske turister under første del av sommeren, var det nok vanskelige fiskeforhold og færre fiskere enn normalt. De to siste sesongene i Finnmark har vært dårlige, og heller ikke i år ble noen toppsesong. Spesielt i Øst-Finnmark var det dårlig.

Covid-19, 200-årsflom og generelt høy vannføring gjennom sommeren satte sitt preg på sesongen i **Lakselva** i Porsanger. Fangstene ble nok noe lavere enn mange hadde håpet på, men også i år har Lakselva levert stor laks og gode opplevelser til tilreisende og lokale fiskere. Fangstene fordelte seg som forventet med topp rundt uke 32-33. Det mistenkes at endringer i elva og relativt høy vannføring kan ha hatt påvirkning på fangstratene i år. Med 1092 laks (inklusive de som ble tatt og gjenutsatt under ørretfisket på slutten av sesongen), lander elva på 20% nedgang fra gjennomsnitt. En kjempe på 21,5 kilo ble største fisk denne sesongen. Elva ble dermed så vidt slått av Alta, hvor en lykkelig fisker dro i land en laks på hele 23 kilo. 1092 laks er omtrent som i fjor.

I første del av sesongen ble også **Alta-elvas** nedre del kraftig påvirket av flommen. Det var storflo i først del av juni, med store utgravninger i nedre del av elva. Det førte til at elva var «melkehvit» og det var beskjedne fangster helt frem til St. Hans. Den største svikten var blant 10-13 kgs (3-sjøvinter). Her var det en god del mindre fisk enn normalt. Disse laksene tilhører den generasjonen som gikk ut som smolt i 2017, og de første av den generasjonen kom tilbake som grillse i 2018. Antall grillse og størrelsen på disse i år har vært svært positivt. I år er det tatt 2436 grillse og det er kun tre ganger tidligere siden 1974 at det har blitt tatt mere grillse. Det blir derfor spennende å se om to år hvordan resten av denne generasjonen har utviklet seg. De beste fiskeplassene var Jorra med 85 storlaks, Forbygninga med 61 og Langstilla med 50. Det ble likevel et bedre år enn på lenge i elva, med 22% over tiårsgjennomsnitt. Små- og storlaksen dominerer i elva.

I Øst-Finnmark glimret mye av laksen med

Foto: Elvegulden/Laksbørs

Geir Thorvaldsen med 15 kilos laks fra Lakselva i Porsanger.

sitt fravær denne sesongen. Sammenlagt hadde **Repparfjordelva, Lakselva, Laggo, Kongsfjordelva, Syltefjordelva, Sandfjordelva, Vestre Jakobselv, Neiden** og **Grense Jakobselv** 25% nedgang i forhold til snittet for de siste ti årene. Verst ut kom Sandfjordelva, som opplevde en dropp på 69%. For Syltefjordelva er utviklingen påtagelig, ettersom de i fjor tronet på toppen av endringstabellen, med 67% over tiårsgjennomsnittet. En slik jojo-situasjon er spesiell og ga nok en del finnmarksfiskere en liten nedtur.

Neiden var flomstor langt ut i juli måned slik at de vanlige fiskeplassene ikke var fiskbare. I tillegg var det lite oppgang utover i august, noe som ga en 44% dropp i fangsten sammenlignet med snittet. Største registrerte laks var på 17 kilo.

Selv om vannføringen var høy og det tidvis var kaldt vær, var det i perioder godt fiske i **Kongsfjordelva** i de to første ukene av sesongen. Utover juli måned, da det vanligvis er det beste fisket, var det dårligere enn normalen, dog med enkelte perioder med godt fiske. Det tidvis dårlige fisket samsvarer med lite oppgang av laks. Fisket i august var som vanlig variabelt, der en innimellom hadde ganske godt fiske på tross av at det var færre fisk på elva enn normalt for de siste årene. Det var flere småfallen smålaks enn normalt, mens mellom- og storlaks var i meget godt hold. Største laksen var på 12,3 kilo og Kongsfjordelva havnet, med 855 laks, hele 43% under tiårsgjennomsnitt. Det ble tatt noen få pukkellaks i elva, men ikke så mange at det er bekymringsverdig for partallårgangene av denne invasive arten. Neste år er imidlertid oddetallsår og da frykter man store innslag av pukkellaks over

hele Finnmark og videre nedover kysten.

Sandfjordelva i Båtsfjord hadde veldig lite innsig. Innsiget var over i midten av august og fangstene uteble i nedre deler etter dette. Det var mye mellomlaks som ble fanget, men lite smålaks. Fiskeforholdene var gode, med høy vannføring spesielt i begynnelsen av sesongen. Utover sommeren ble det mindre vann over hele Øst-Finnmark. Antallet fiskere var høyt, men uten at det ga noe stort utslag på fangstene. Det rapporteres også om en del ulovligheter fra tilreisende finske fiskere, og noen ble bortvist fra elva. Med 159 laks, ble det en solid nedgang i år sammenlignet med tiårssnittet på 519.

Måselv har også fisket godt i sommer, med solide 3300 laks. Det er 25% over tiårssnitt, og største fisk var på hele 18 kilo. Det er også en god andel storlaks i fangstene. Med 761 laks over 7 kilo, utmerker elva seg positivt på storlaksstatistikken. Mer bekymringsverdig er det med sjøørreten i elva. Trass i en fangst på 1803 sjøørret, mener forvaltningen at det en klar nedadgående trend.

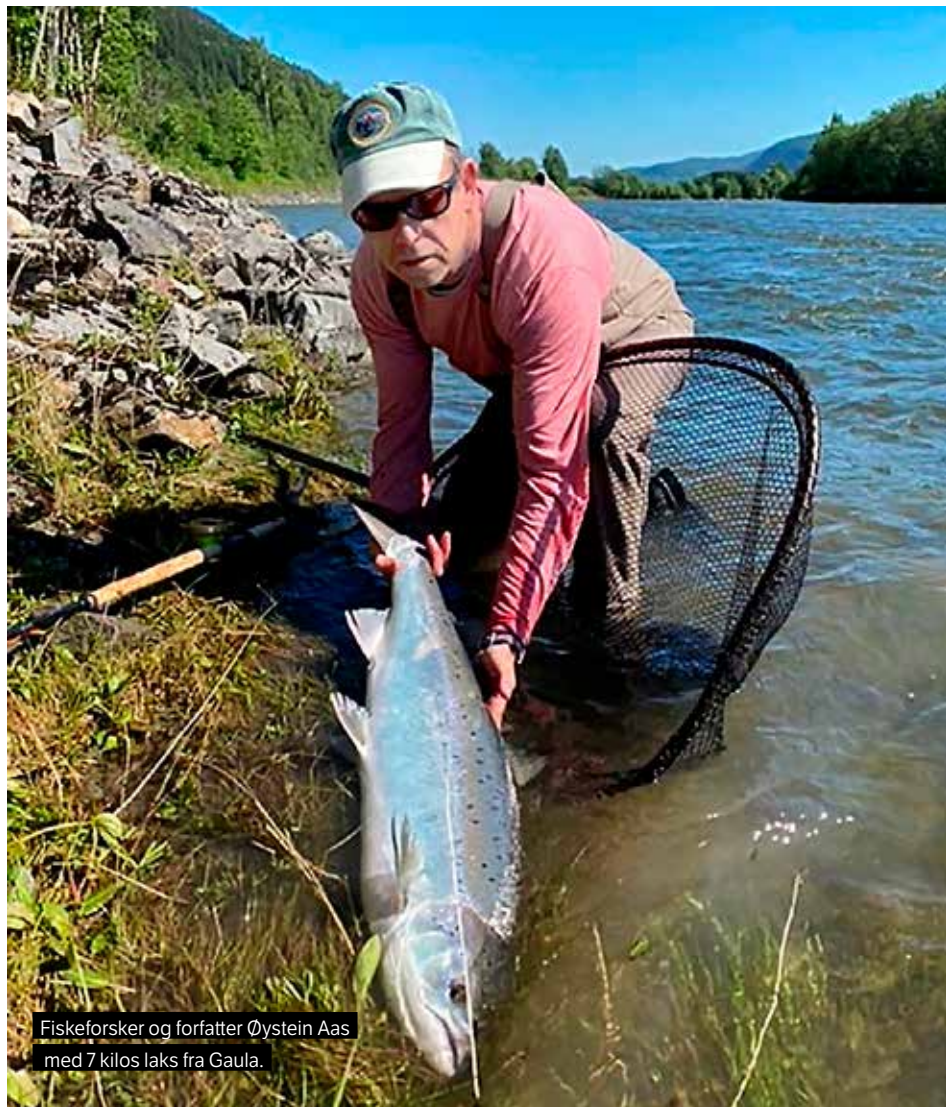
På Senja melder **Laukhelle Lakselva** om en meget god sesong, faktisk den beste siden 2005. Det var god vannføring hele sesongen på grunn av sen vår og rekordmye snø i fjellet. Dermed ble det også perfekt vanntemperatur gjennom hele sommeren. Mange fiskere fant veien til Laukhelle denne sommeren, også mange utlendinger etter hvert og da spesielt finner. Største laks ble på 10,6 kg., men ellers er det smålaksen som dominerer i vassdraget. Med 708 laks, ble det en solid økning i forhold til tiårssnitt på 309. Også 1660 sjøørret var en fin fangst.

Nordland

Røssåga slet med vannføringen. Statkraft strupte vannet i juli og pøste på i august, noe som gjorde fiskeforholdene vanskelige og fiskerne uteble. Utenlandske fiskere var også fraværende. Fisketrykket ble lavt og fangstene deretter. 179 laks er 13% nedgang fra 10-års snittet. Største laks var 17,5 kilo.

De store snømengdene gjorde fiskeforholdene i **Vefsna** utfordrende. Det var flom og høy vannstand nesten fram til august. Det ble likevel tatt 1827 laks med en hyggelig fordeling (nesten 500 storlaks). Den største veide 19,9 kilo. Ettersom Vefsna fortsatt har kvoter på hvor mye laks som kan fanges, og ikke ble åpnet før 2018, gir det ikke mening å snakke om tiårsgjennomsnitt. Det er imidlertid klart at reetableringa er på riktig spor, ettersom fangstene har steget fra 689 (2018) til 1316 (2019), og nå til 1827. Med det forsiktede uttaket som praktiseres, er det godt håp for at Vefsna igjen kan bli det store lakselokomotivet i Nordland.

Fusta melder om en god sesong. Det er ikke rapportert så mye laks tidligere. 454 laks og den største på 15,2 kilo. Det er stor fisk i en elv hvor mange går med enhåndstang. Gledelig var det også at det ikke ble oppdaget en eneste uregelmessighet av oppsynet. En del utenlandske sportsfiskere måtte melde avbud her også, men 90% av kortene ble solgt og det har vært gode tilbakemeldinger fra fiskere om tilrettelegging og romslighet på soner. Også her var det stor elv gjennom mesteparten av sesongen. Det ble tatt 97 sjøørret, som alle ble gjenutsatt.

Fiskeforsker og forfatter Øystein Aas med 7 kilos laks fra Gaula.

Foto: Gaula Lakseborren

I **Drevja** ble det tatt 213 laks. Mesteparten smålaks, selv om største fisk var på 9,5 kilo. Fisket var bra opp til vandringshinderet ved fossen fra starten av sesongen, men på grunn av de store vannmengdene kom ikke fisket i gang på oversiden før senere på sommeren. Det er også her grunn til å være fornøyd med utviklinga etter friskmeldinga fra *Gyrodactylus salaris* i 2017.

I **Saltdalselva** ble det et år preget av betraktelig færre fiskere enn normalt på grunn av koronasituasjonen. Det var gode fiskeforhold i store deler av sesongen, men få som fisket. Fangsten på 673 laks er likevel en oppgang på 5% i forhold til tiårssnittet, så de som har vært der, har fisket bra. Største laks var 15 kg. Det ble tatt 474 sjøørret med snittvekt på 1,6 kilo, med største fisk på 10 kg, så det er tydelig at den store sjøørreten fortsatt er tilstede.

I **Beiam** ble det tatt 1403 laks. Dette er 24% over tiårssnittet og gledelig for utviklinga i elva.

Åbjøra kan melde om gjennomgående godt fiske. Bra med vann i elva, både pga. mye snø i fjellet og lave strømpriser som har ført til lavere strømproduksjon. Vanntemperaturen har også vært gunstig gjennom sesongen. Med 881 laks er det 129% over tiårssnittet på 385. Gledelig.

Trøndelag

I **Namsen** var det vanskelige forhold for fiskerne oppover i elva i den første delen av sesongen. På grunn av den høye vannføringen, tok det tid før fisket kom i gang i øvre del, mens de nederste delene fisket forholdsvis godt. Alt i alt endte elva i 5% over tiårsgjennomsnittet, men det var en større andel smålaks enn tidligere. Både **Orkla** og **Gaula** dro i år forbi med antall storlaks.

I **Ogna** i Steinkjer valgte elveeierne å ikke åpne elva, ettersom bestanden ikke hat tatt seg opp etter at reetableringa ble startet.

Foto: Vilhelm Thiesen

Fin sjøørrett fra Balskjosen i Nordland. Mye lakselus i fjordsystemene er dramatisk for mange bestander.

Byaelva, som sammen med Ogna, danner **Steinkjærelva**, hadde heldigvis godt med fisk på elva etter sesong, men det ble fanget bare 51 laks.

Mye snøsmelting og kald elv hele juni ga en sein start, spesielt i øvre deler av **Stjørdalselva**. Etter flommen, var det veldig bra fiske i nedre deler tidlig i sesongen. Stjørdalselva har tradisjonelt mange svenske fiskere, noe som førte til at antall fiskere i år var lavt. Det ble likevel tatt 2788 laks, som er det høyeste antall på mange år. Antallet er 39% over tiårsgjennomsnitt, og viser at fangsten nok er mer avhengig av gode fiskeforhold enn antall sportsfiskere. Største laksen veide 18,7 kilo og ble tatt på flue. Det ble også tatt flere andre fisker over 15 kilo.

Det var bra innsig av laks til **Verdalselva** gjennom hele sesongen, og det var godt med laks opp til Granfossen. Fangsten endte på 701 laks, noe som er en dobling av gjennomsnittet. 700 laks var også årets tildelte fangstkvote, og den var tatt allerede rundt 10. juli. Dermed ble det ikke noe videre fiske ut sesongen. **Figgja** og Verdalselva er de eneste elvene i Trondheimsfjorden som har totalkvote.

Gaula slet med en treg start på grunn av mye vann, og sesongen ble på det nærmeste utsatt ti dager. Deretter kom imidlertid fisket skikkelig i gang og Gaula fikk et storinnrykk både av laks og av norske laksefiskere. Det er tydelig at mange i år valgte å legge turen til Gaula da utenlandsferier ble satt på vent. De gode fiskeforholdene ga en flott optur på fangststatistikken. Hele 6178

Egil Sørensen fikk en laks på 11,2 kg i Driva. Elva klargjøres nå for gyrobehandling.

laks ble tatt, noe som utgjør en oppgang på 34% fra tiårsgjennomsnitt. 1571 storlaks var også imponerende, og den største var på hele 23 kilo!

I år var det helt klart **Orklas** tur. Med 6505 laks og 1349 storlaks, var dette ett av de beste årene på lenge. Hele 62% over tiårsgjennomsnittet sier sitt. De gjennomgående gode fiskeforholdene får mye av æren her også, ettersom mange av de svenske fiskerne som pleier å besøke Orkla, dessverre ikke fikk komme i år.

Surna startet veldig bra i nedre halvdel av elva, med stor laks og godt fiske. Etter hvert kom det litt mellomlaks og en god del smålaks. Det gode innsiget av smålaks tegner godt for de neste årene. Surna har hatt en positiv utvikling de siste åra. 1554 laks, med dødt løp mellom smålaks og mellomlaks, er 41% over tiårsgjennomsnitt. Det var stor vannføring pga. mye snø i fjellene, men også fordi regulanten har drevet med vedlikehold og derfor sluppet vann i sideelvene.

I motsetning til elvene som drenerer innlandet, var det liten vannføring store deler av sesongen i **Skauga** på Fosen. Sesongen ble derfor forlenget med 14 dager ved midt-sesongevalueringen og totalen endte på 405 laks. Skauga er en typisk smålakselv og største laks var på 9,5 kilo. Oppgangen ga en fangst som lå 44% over tiårsgjennomsnitt. **Steinsdalselva** på Fosen melder om en god sesong, med jevnt over brukbare fangster.

Sesongstarten i **Nidelva** var preget av flom store deler av juni. Resten av tiden fram til midtsesongevalueringen var vann-

standen brukbar, men vanntemperaturen varierte fra 5 til 14 grader med kun få dagers mellomrom, noe som påvirket fangbarheten hos laksen i negativ retning. Med 741 fisk, endte det så vidt over tiårsgjennomsnittet. Sesongen ble dominert av til dels stor og fin smålaks, men det er dessverre negativ utvikling når det kommer til stor og mellomlaks. Største laks i 2020 ble 17,2 kilo.

Møre og Romsdal

Det er ingen klar trend i Møre og Romsdal. Noen elver har fisket bedre enn normalt, mens andre er kraftig ned. Flere elver er stengt på grunn av dårlig bestandssituasjon.

Aureelva i Sykkylven fikk flere fiskedager enn vanlig på grunn av mye regn og snøsmelting gjennom sesongen. Dette hjalp dessverre ikke på resultatet, som med 258 laks betød en nedgang på 37% i forhold til tiårsgjennomsnitt. Største laks var på 10,1 kilo.

Heller ikke **Osenvassdraget** i Molde hadde noen stor sesong. Med 365 laks var nedgangen på 30% i forhold til tiårsgjennomsnitt. Et brukbart innsig av mellomlaks, gjorde likevel sitt til at fangsten i kilo ble forholdsvis høy. Største laks var på 7,5 kilo. **Tennfjordelva** var også ned 40%, og endte opp med bare 36 fisk. Største laksen var 4,5 kilo.

De to elvene som gjorde det bra, var **Stordalselva** og **Bondalselva**. **Stordalselva** endte på 5% oppgang fra tiårsgjennomsnittet på 408, med totalt 428 laks. Det var imidlertid en gledelig oppgang fra fjorårets 92 laks.

Trygve Storflor med hanlaks på 5 kilo tatt på slutten av sesongen i Stjørdalselva.

Foto: Elveguiden Laksebois

Bondalselva har hatt en kanonsesong, med 55% oppgang fra tiårsgjennomsnitt. De endte på hele 817 fisk med normal fordeling mellom små- og mellomlaks. **Ørstaelva** derimot var ned hele 38% til 263 laks.

Driva landet 6% under gjennomsnittet med 755 laks og må sies å ha hatt en midtels god sesong. Elva er stengt ovenfor fiskesperra i påvente av behandling mot *Gyrodactylus salaris*. Det var også her meget stor elv til å begynne med, men fiskeforholdene ble bedre utover i sesongen. Største laks var på 14 kilo. Situasjonen for den flotte sjøørreten i elva er bekymringsverdig. Sjøørret som fanges av forskerne, setes ut over fiskesperra etter først å ha blitt saltvannsbehandlet mot gyro, men det er alt for få fisk som kommer opp.

Gledelig var det at **Eira** fikk oppleve en flott sesong med et resultat hele 63% over tiårsgjennomsnitt. Det var stor vannføring i første halvdel av sesongen, og det ble tatt mye stor- og mellomlaks i denne perioden. All ikke-kultivert laks settes tilbake, for å sikre villaksen i elva. Dessverre var det lite med smålaks og mellomlaksen dominerte, med hele 593 av 784 laks.

Vestland

I **Nordfjord** har elvene fisket godt i sommer. Det har vært en generelt god sesong, men mye snø i fjellet ga en forholdsvis våt og kald start. Laks kom imidlertid på land, og spesielt **Eidselva** starta bra. Her ble det til slutt tatt 755 laks. Det er en solid oppgang på 47% fra tiårsgjennomsnitt. Største laksen var 14,1 kilo.

Også **Olden** har hatt en fin sesong, med 109 laks. Den største på hele 17 kilo. Dette er en oppgang på hele 52% fra gjennomsnittet.

I **Stryn** ble det også fanget en laks på 17 kilo. Her var det spesielt mye vann tidlig på sesongen, og enkelte fiskere fanget laks langt «inne på jordene». Totalt ble det 235 laks, en oppgang på 29%, med en overvekt av mellom- og storlaks.

I **Sunnfjord** var det en god sesong i **Nausta**. Trass i flom og kald elv gjennom store deler av sesongen, og dertil en viss nedgang i antall fiskere (445 stk.). Ettersom utlendingene ikke fikk komme, endte elva med 942 laks. Den største på 14,5 kilo. Snittvekten ble 3,4. Dette er over en dobling av

Eirajente Astrid Solhjell med flott laks fra elva. Eira har fisket veldig bra i sesongen 2020 og ungdommen har fått prøvd fiskelykken.

Foto: Kristin Fagerstett

Gledelig er det at **Lærdalselva** tok seg godt opp fra de foregående sesongene. Med 620 laks, den største på 14,5 kilo, ble det en sesong opp mot gjennomsnittet etter åpningen – 13% under snitt. Smålaksandelen var imidlertid lav, med kun 66 fisk. 442 sjøørret er også et bra resultat, sammenlignet med en del tidligere år. Også her var det en kald og våt start, men god vannføring gjennom sesongen.

I **Årøy** var det flomstor elv i juni, noe som gjorde fisket vanskelig da det var få plasser å fiske på. Resten av sesongen hadde bra vannføring, og med det ble fangstene også bedre fra begynnelsen av juli. Største laksen ble på 17 kilo. Med 181 laks på kroken, havnet Årøy opp 19% fra gjennomsnittet.

Nærøydalselva hadde generelt en god sesong, med noe variasjon oppover i elva. Her ble det imidlertid litt lav vannføring på slutten av sesongen. 277 laks er 6% over tiårsgjennomsnittet, og en solid oppgang fra de to siste årene.

Vikja hadde en dårlig sesong. Mye snø i fjellet ga høy vannføring med kaldt smeltvann gjennom hele sommeren. 214 laks er en nedgang på 12% fra tiårsgjennomsnittet. Største laksen var på 10,1 kilo.

I elvene i **Dalsfjorden** var sesongen litt ujevn. **Flekkeelva** hadde en noenlunde vanlig sesong, men fiskeforholdene var ujevne. Lite vannføring i perioder og også enten for høy eller lav temperatur, ga et resultat på 375 laks. Det er 16% under tiårsgjennomsnittet. Størst laks var 11 kilo.

fangstene de to siste årene, men samtidig 14% under tiårsgjennomsnittet. Det var også en oppgang i sjøørretfangstene, med totalt 199 fisk.

Jølstra hadde en bedre sesong enn de to foregående, men heller ikke 2020 var en strålende sesong. 134 laks er 37% under tiårsgjennomsnittet. Den største laksen var på 16 kilo. Det var god vannføring og gode fiskeforhold gjennom sesongen.

I **Osenelva – Vestre Hyen** meldes det om en god sesong og fin kondisjon på fisken. Lite garnskader og lite lus på fisken. God vannføring, men varm juni ga høy vanntemperatur gjennom hele sesongen. Totalt ble det landet 356 laks, den største på 12,8 kilo. Dette er 7% over tiårsgjennomsnittet.

I **Sognefjorden** har det vært mer ujevnt.

Foto: Ola Petter Bøe

Det har vært en gledelig utvikling i Lærdal i år. Her settes en flott laks tilbake i elva.

Stine Vikesdal Salte dro opp en gigantlaks på 16 kilo i den lille Espedalselva. Både den og naboelva Frafjord, har fisket bra.

Foto: Eivenguiden Laksébørs

Gaula fisket godt i nedre elv (sone 1), men dårligere i øvre på grunn av sen passering av Rekvikfossen (foss nr 2). De store vannmengdene i begynnelsen av sesongen gjorde det vanskelig for laksen å passere. De innrapporterte tallene på 616 laks er bare for sone 1 og representerer ca. 90 % av total fangst. Dermed ligger det an til at elva ender akkurat på gjennomsnitt for de ti siste årene. Største laks var på 15 kilo.

Lenger sør i det nye Vestland fylke, kan **Bolstadelva** (nedre del av **Vosso**) melde om gunstige fiskeforhold og mange nye fiskere i elva. Her er det vanskelig å sammenligne statistikken, ettersom SSBs statistikk ikke samsvarer med elveeierlagets. Lagets tall (2011-2017) tilsier at snittet for de seneste årene har vært 112 fisk, mens årets fangst var 189. Det gir en solid oppgang på 51% fra gjennomsnitt. Største laks var på 14,5 kilo.

Også **Daleelva i Vaksdal**, som renner i fjorden ikke så langt fra Bolstad, har fisket bra i år. 369 laks er en oppgang på 16% fra tiårsgjennomsnitt, med en overvekt av mellomlaks. Største laks var på 12 kilo.

Osvelv sør for Bergen fikk en brukbar sesong med gode fiskeforhold, men endte ned 15% fra tiårsgjennomsnitt med totalt 210 laks og største på 11,5 kilo.

Den store, positive, overraskelsen i år er **Etnelva**. Her ble det tatt 774 laks. Den stør-

ste på 12,1 kilo. Dette er en oppgang på hele 131% fra tiårsgjennomsnitt. En fin fordeling av små- og mellomlaks borger også for godt fiske i neste sesong.

Rogaland

Naboelva til Etna i Vestland, er **Vikedalselva** i Rogaland. Også her var det en flott oppgang i fangstene. Med 330 laks, endte elva 80% over tiårsgjennomsnitt. Med en fin fordeling av små- og mellomlaks.

Årdalselva landet i år på 493 laks og en nedgang på 18%. Største laksen var 16,5 kilo.

Suldalslågen endte i år på hele 1129 laks. Det er 16% opp fra tiårsgjennomsnitt. Størrelsesfordelingen var med en svak overvekt på mellom- og storlaks, med hele 450 storlaks.

Dirdalselva hadde tålig bra vannføring gjennom sesongen og endte på 806 laks. Dette er like fullt en nedgang på 19% fra tiårsgjennomsnittet. En solid oppgang i antallet smålaks (fra 98 i 2019 til 333 i år) gir håp om en god sesong neste år. Største laksen var på hele 15,5 kilo, noe som nok var en utfordring i den lille og steinete elva.

Naboelvene **Espedalselva** og **Frafjordelva** hadde på sin side en oppgang på

henholdsvis 20 og 19%. Der ble fangstene 744 og 245 laks.

I **Figgjo** på Jæren endte det med en nedgang på 14% fra tiårsgjennomsnitt. Totalt 1326 laks. Største laksen var 10,2 kilo. Heller ikke **Ogna**, som er veldig nedbørsavhengig og i år hadde jevnt med nedbør og gode fiskeforhold, leverte noe topp resultat i år. 1397 laks er en nedgang på 22%. Største laksen var på 15 kilo. I Håelva var det derimot en markert oppgang på 37% til 2051 laks.

Bjerkreimsvassdraget merket frafallet av utenlandske sportsfiskere hardt. Dette i tillegg til varierende vannføring og fiskeforhold gjennom sesongen, var nok sterkt medvirkende til at årets resultat havner på 3701 laks, 25% under tiårsgjennomsnitt.

Hellelandsvassdraget, som renner ut i Egersund hadde jevnt godt med vann og gode forhold. Elva merket en større etterspørsel enn vanlig, trolig på grunn av at mange tok norgesferie. 161 laks var en solid oppgang på 63% fra gjennomsnittet. Største laksen var på 7,2 kilo.

Sokndalselva kan melde om en veldig bra sesong. Rekord i antall kilo laks og største fisk på 16,3 kg, slo forrige rekord med 3 kilo. Med nesten 1300 laks, ble det halvannen ganger tiårsgjennomsnittet.

Foto: Scanatura Laksébørs

Doureid Almoussa med laks på 9,8 kilo fra Kvina. Elva har opplevd et eventyrlig fiske i sommer.

Sørlandet

Otra hadde en brukbar sesong med jevnt innsig av laks. Det var jevnt god vannføring og gode fiskeforhold. Fangsten landet likevel på ni prosent under tiårsgjennomsnitt, tross i en økning på 25% i antall norske fiskere. Største laks på land var 13,5 kilo, men det er små- og mellomlaks som dominerer elva.

I **Tovdalselva** var det en god sesong med bra vannføring i nedre del, men svakere i øvre. Dette henger sammen med sen oppgang i trappa i Bofossen. Elva endte akkurat på tiårssnittet. Det var ingen økning i antall fiskere i Tovdalselva.

Mandalselva startet brukbart med greie fiskeforhold og oppgang av laks i starten av sesongen. Fra midten av juni dabbet oppgangen litt av, for så å øke slik at det ble en god fiskeperiode gjennom hele juli måned. Fisket i august og september bar preg av noe lav vannføring og noe vanskelige fiskeforhold. Dette resulterte i lave fangster i en periode det normal tas mye laks. Mengden fisk i elva og oppgang fra august og utover var som normalt. Normalt har Mandalselva rundt 45% utenlandske gjester (danske og tyske i hovedsak). Dette sank i år til ca. 30%. Noen av disse ble erstattet av norske fiskere, men det antas at det har vært om lag 200 færre fiskere i år på grunn av reiserestriksjoner. Dette er en nedgang på ca. 5%.

I **Kvina** ble det en ekstraordinær sesong på grunn av vannslipp i forbindelse med vedlikehold av en terskel. Regulanten måtte slippe vann som normalt ville blitt overført til nabovassdrag i hele juli måned. Normal vannføring i juli er 5-15 m³/s, mens det i år varierte fra 70 til 250 m³/s. Dette dro opp mye fisk og med ekstra tilstrømming av fiskere fra regionen ga dette en sesong utenom det vanlige. Hele 825 laks ble fanget, mot et tiårssnitt på knappe 300. Største laksen var på 12,3 kg. Dette viser med tydelighet hva vannføringsregime kan ha å si for regulerte elver. Utover høsten ble dessverre elva invadert av rømt oppdrettslaks, som ingen visste hvor kom fra.

Audna hadde en god sesong, med bra vannføring i juli og august. Det var litt færre utenlandske turister og kanskje noen flere norske turister. Fangstene gikk opp med

hele 85% i forhold til tiårsgjennomsnittet.

I **Storelva** har årets sesong har vært preget av lav vannføring og høy temperatur. Antall fiskere var på nivå som i fjor, men noe dårligere fangst. På slutten av sesongen kom det noe mer vann og der ble tatt en del fisk. Storelva har i år fått utført en del tiltak for å bedre oppvandringen noe som har slått positivt ut spesielt på lav vannstand. En ser også at interessen for elva øker.

Østlandet

Enningsdalselva hadde en av de dårligste sesongene siden AJFF overtok forvaltningsansvaret i 1986. Dessverre var det også i år innsig av fisk med Red Skin Disease. Av 64 laks som ble fanget, var 24 smittet, og det var storlaksen som først og fremst var syk. Den største friske laksen var på 9 kilo. Fangsten blir dermed skrinne 40 laks, hvorav halvparten ble satt tilbake. På grunn av restriksjonene var det ingen utlendinger som fisket, noe som aldri har hendt tidligere. Det var også færre norske fiskere. 40 laks er en knapp tredjedel av tiårsgjennomsnittet.

Mens Enningsdalselva slet med få fiskere, var det en mange som prøvde lykken i **Glomma og Aagaardselva**. Det meldes om en god sesong, men med et dårligere innsig enn i 2019. Det var forbausende lite smålaks og andelen hunfisk blant smålaksen var også såpass høy som 40%. Tradisjonelt er det ifølge lokal forvaltning rundt 96% hanfisk blant smålaksen. Det spekuleres i om lite mat i havet har medført at tosjøvinterlaksen ikke har vokst seg stor nok til å bli mellomlaks. Gode fiskeforhold ga totalt 294 laks, som er 73% over snittet for de ti siste årene. Største fisk ble tatt i Aagaardselva og veide 14 kilo.

I **Numedalslågen** var det god oppgang gjennom hele sesongen på grunn av jevnt høy vannføring. Dette vanskeliggjorde imidlertid fisket mange steder, og da utlendingen uteble, ble fisketrykket enda lavere. Det ble likevel fanget bra med laks, og elva endte opp 18% i forhold til de siste ti årene. Fiskerne har dermed hatt en god sesong.

Skienselva har fått ny fisketrapp og det blir spennende å se effekten av denne på sikt. Sesongen ga gode fiskeforhold i nedre del av vassdraget. I juni/juli var det liten opp-

gang i fisketrappene og dårligere fiskeforhold i øvre deler av vassdraget. Det tok seg opp i august. På tross av færre fiskeplasser i Klosterfossen i sommer (avstandsregler) ble det tatt 29% mer laks enn tiårssnittet, den største på 11 kilo.

I **Drammenselva** forberedes det til gyrobekjempelsen. Derfor har fisketrappa i Hellefossen vært stengt siden sesongstart i 2019, og det ble ikke fisket på oversiden.

Foto: Kjetil Cato Strand

Mange har prøvd lykken i Glomma / Aagaardselva i 2020. Her setter Tommy Vu tilbake en laks på 4,1 kilo.

All laks som går i fisketrappa, blir tatt ut og slaktet som en del av forberedelsene til behandling av elven. Fisket fikk en bra start, men fra juli og ut sesongen var det dårlige forhold med varmt vær og lite vann. I tillegg så var strømforholdene på vestsiden dårlige fordi kraftstasjonen var ute av drift. Resultatet ble dermed knappe halvparten av tiårsgjennomsnittet, med bare 935 laks. Et plaster på såret får være at den største veide hele 20,7 kilo.

Også småelvene rundt **Oslofjorden** slet med en vanskelig sesong med lite vann og få fiskbare dager.

Fast fisk i 2020 er ingen garanti for det samme i 2021. Men neste år ville vi satset på Sørlandet.

Hvor skal vi fiske neste år?

Det er ikke lett å komme med gode estimater på hvor mye laks som vil vende tilbake fra havet i et framtidig år. Til det er det såpass mange variable som skal på plass.

Likevel vet vi en del. Vi vet ofte hvorvidt gytebestandsmålet har blitt oppnådd i de årene som har lagt grunnlag for smoltutvandringen. Vi vet om det har vært noen spesielle hendelser i elva som kan ha redusert antallet fisk før smoltutvandringen og vi vet hvordan lusepresset i fjorden har vært i utvandringstidene, ettersom Havforskningsinstituttet overvåker lusas desimering av vill laksesmolt i utvandringstidene.

En veldig viktig forskjell på bestandsregulerende hendelser i ferskvannsfasen og sjøvannsfasen av laksens liv, er at man gjerne vil se en tetthetsavhengig kompensasjon i ferskvann. Helt konkret betyr dette at når noen individer dør, eller hele generasjoner opplever en knekk, så vil andre individer eller senere generasjoner kompensere for tapet gjennom bedret overlevelse. Fordi de gjerne får tilgang på mat og skjul som det ellers ville vært konkurranse om. I sjøfasen av laksens liv er det ingen slik tetthetsavhengig død eller overlevelse. Hvis en smolt dør av lakselus vil det ikke øke sannsynligheten

for at en annen smolt overlever. All kunnskap tilsier at enhver fisk som dør i sjøfasen resulterer i en gytefisk mindre inn til kysten.

I havfasen er det likevel mange variable som bestemmer hvor mange av de smoltene som kommer seg ut fjorden som kan vende tilbake. Disse faktorene er utenfor vår påvirkningsevne, ettersom det kommersielle fisket etter laks på havet allerede er stoppet. Temperatur, mattilgang og predatortrykk vil dermed være de viktigste desimeringsfaktorene i havfasen.

Antall laks som kommer tilbake til kysten vil derfor være en funksjon av utvandrende smolt minus lakselusdødelighet ganger estimert havoverlevelse. De senere årene har VRL operert med en havoverlevelse på om lag 3%. Utvandret det ti tusen smolt fra elva di, og 30% av disse ble drept av lakselusa, vil det være 7000 smolt tilbake som kan dra til havs. Av disse vil det komme tilbake 210 laks til kysten. Om ikke lusa hadde forsynt seg, kunne det kommet tilbake 300 laks.

Men, fra 2021 vil det også bli ganske store endringer i beskatningen av den laksen som kommer tilbake. Miljødirektoratets utkast til nye fisketider/reguleringer i sjø, vil fjerne alt sjølaksefiske i ytre kystområder og begrense det i en del av de indre fjordsystemene.

Det er trolig elvene på Agder-kysten som vil merke det største oppsvinget. Her foreslår direktoratet en fullstendig stopp i sjølaksefisket, noe som vil frigjøre rundt fire tusen laks fra nøtene. Dette er fisk som da primært vil komme opp i elvene **Tovdalselva**, **Otra**, **Songdalselva**, **Mandalselva**, **Audna**, **Lygna** og **Kvina**. Så det kan nok være lurt å legge inn en ekstra laksefisketur til Sørlandet neste sommer.

Det er vanskelig å si hvordan øvrige innstramminger vil slå ut. Den største svakheten med forslaget, slik Norske Lakseelver ser det, er mangelen på innstramminger i sjølaksefisket i Trondheimsfjorden og Nordfjord. Forhåpentlig vis vil høringsrunden medføre endringer i direktoratets utkast.

I Finnmark vil det etter all sannsynlighet bli slutt på kroggarn langs kysten. Direktoratet er selv usikre på hvordan dette vil slå ut, men vi får håpe at det begrenser sjøfangsten, slik at fisken kan høstes der vi har kontroll på hvilke bestander vi høster av. Det største problemet med sjølaksefisket er at man høster uten mengdebegrensninger på bestander man ikke vet hvor hører hjemme. Dette er en beskatningsmetode som ikke hører hjemme i moderne naturforvaltning.

Noen sentrale trender

Diagrammene på denne siden viser utviklingen i denne rapportens 77 utvalgte elver (se utvalget i tabell 1) delt inn i de nye fylkene.

Tallene som inngår er rimelig representative for områdene som helhet. Det betyr at tilsvarende kurver for totalfangsten i norske elver på fylkesnivå, vil se nokså like ut, bortsett fra at tallenes absolutte verdi vil være høyere. Fangstkurvene gjelder utelukkende elvefiske og gir ikke noe samlet bilde av verken totalfangst eller innsig av laks til de enkelte deler av norskysten. For å få oversikt over innsiget av villaks, er også sjølaksefisket en viktig parameter. For en totaloversikt over innsig og fangst henviser vi til Vitenskapelig råd for lakseforvaltnings årlige rapport «Status for norske laksebestander».

Fangstrapporteringsrutiner har endret seg i historiens løp og SSB har valgt 1993 som startpunkt for dataserien som per nå utvides fortløpende. Fra 2009 ble tall for gjenutsatt fisk inkludert i denne dataserien. Selv om tallene for fangstårene er sammenliknbare er det verdt å merke seg at rapporteringen for mange av elvene i utvalget har blitt betydelig mer presis med innføring av digitale rapporteringsløsninger. Spesielt de siste ti årene.

Figur 1

Fangstutvikling for størrelsesgruppene smålaks (< 3 kg), mellomlaks (3-7 kg) og storlaks (> 7 kg) fra 1993 til 2020 i Vestland fylke, basert på utvalget i denne rapporten.

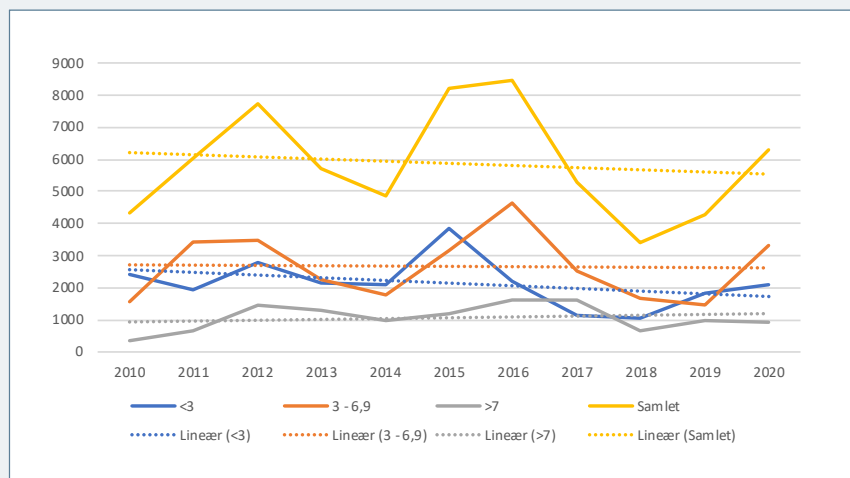
Figur 2

Fangstutvikling for størrelsesgruppene smålaks (< 3 kg), mellomlaks (3-7 kg) og storlaks (> 7 kg) fra 1993 til 2020 i Troms og Finnmark fylke, basert på utvalget i denne rapporten.

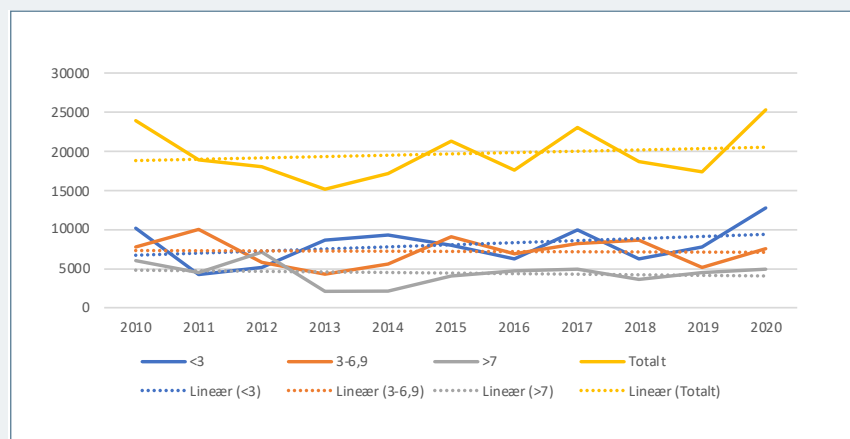
Figur 3

Fangstutvikling for størrelsesgruppene smålaks (< 3 kg), mellomlaks (3-7 kg) og storlaks (> 7 kg) fra 1993 til 2020 i Trøndelag fylke, basert på utvalget i denne rapporten.

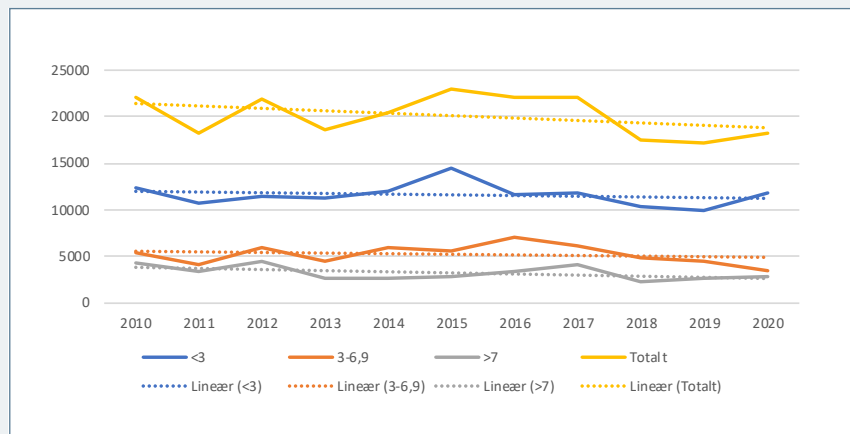
Figur 1. Fangstutvikling for størrelsesgruppene i Vestland

Figur 2. Fangstutvikling for størrelsesgruppene i Trøndelag

Figur 3. Fangstutvikling for størrelsesgruppene i Troms og Finnmark

NORSKE LAKSEELVER

– for mer liv i elva